

Möte 19 - November 2014

Åke Lundgrens introducerade sin debutbok "Långa lappflickan" från 1981 och denna hade via cirkusvärlden anknytning till boken om "Eisfeldt- en surrealistisk familj" som Birger Ekerlid berättade om.

Gustaf Jillker knöt ihop sin morbror **Erik Nilsson Mankok** med Frostviken och personer som nämndes i de första anförandena. **PO Sundman** hade fått upp Gustafs ögon för hur man kunde läsa Mankok. Och då var Magnus Ottelid, som introducerade kvällens program, inte sämre än att han kunde påpeka att PO Sundman var den förste ordföranden i Norrländska Författarsällskapet som bildades i Östersund 1957.

"Sätt litteraturen på Jämtlandskartan" var ursprungligen 2010 ett initiativ av Theres K. Agdler, författare, Sara Swedenmark, förläggare, Lars Bolin, gallerist och Magnus Ottelid, författare och då ordförande i Norrländska litteratursällskapet/Författarcentrum Norr.

Syftet med verksamheten är att sprida kunskap om kända och okända författare och platser med litterär anknytning i Jämtland. Idén var från början enkel.

Ett antal (4-6) korta anförenden (högst 10 -15 minuter) där någon kunnig person berättar om någon plats, person eller bok – något som kan anknytas till Jämtland. Det ingår också att man sätter en nål på den upphängda Jämtlandskartan där man tycker det passar. Roligt, kort och intressant med inriktning på att efterhand fylla kartan med en stor mängd nålar.

Efterhand har det ursprungliga upplägget kompletterats med flera andra inslag: lokala författare gör uppläsningar av nyskrivna texter, musik och teater för att nämna några saker.

En härligt stabil och intresserad publik och ett stort intresse från lokalpressen har bidragit till att hålla uppe entusiasmen i att fortsätta arbetet. Det tackar vi arrangörer för!

Under åren har projektet via ansökningar gjorda av Norrländska litteratursällskapet stötts ekonomiskt av **Länskulturen i Jämtland**. Även **Mittuniversitetets avdelning för socialt arbete**, **Länsbiblioteket** och **Svenska Akademien** har bidragit. Detsamma gäller **Kulturrådet** (ett års) samt **ABF i Östersund** Tack till er alla!

LÄNSKULTUREN

"Norrländska litteratursällskapet/Författarcentrum Norr är en förening där författare arbetar tillsammans med litterärt intresserade personer för att främja litteraturen och det litterära skapandet i Norrland. Vi ger ut tidskriften PROVINS som de senaste åren rönt stor uppmärksamhet även utanför vår region, förmedlar författarkontakter, delar ut naturstipendier, anordnar författardagar och är aktiv samarbetspartner i många andra litterära händelser runt om i Norrland. Vi lanserade också under våren 2010 nättidskriften eProvins." <http://norrlitt.se>

Tack till den intresserade publiken som hittat till den fina lokalen på Gaaltje! Ewa Ljungdahl hälsade välkommen och berättade kort om Gaaltjies verksamhet och Tullhusets historia.

Möte 20 - December 2014

Vi gästade Svenstavik bibliotek med delvis samma program som på Gaaltje. Birger Ekerlid och Gustaf Jillker kompletterades med Ewa Ljungdahl som presenterade boken om **Myltplockarsta'n** – en tidig bärindustri vid Ljåbodarna i Oviken. Magnus Ottelid berättade om den märklige skriftställaren och autodidakten **Arthur Magnusson** från Ytterån.

SÄTT
LITTERATUREN PÅ
JÄMTLANDSKARTAN

Ett litterärt projekt

En resumé från hösten 2010 till och med 2014

Möte 1 – september 2010

Kulturen och litteraturen i Jämtland - Therese K. Agdler inledde med en betraktelse där hon bland annat konstaterade att litteraturen var satt på undantag i länet. **Carl-Göran Ekerwald**, Offerdal – Lars Bolin, som konstaterade att man borde återkomma till Ekerwald som har fantastisk och bred produktion. **Lisbeth Pahnke** - Sara Swedenmark om ungdomens hästböcker och den plötsliga upptäckten av Åkersjön på sommaren. **Arthur Magnusson** från Ytterån. Poet, översättare, autodidakt, lärde sig 7 språk på egen hand. Magnus Ottelid berättade.

Möte 2

Lars Eneling, **Niklas Lindberg** och **Ivar Lo-Johansson** -Birger Ekerlid berättade om tre författare med anknytning till Ragunda. **Beppe Wolgers** - Catarina Lundström som engagerat berättade hur hon upptäckt poeten Beppe Wolgers och inte minst hans förhållande till jämtskan. Nålen på Ström. **Viktor Hugo Wikström** - Kjell Hoffmans medryckande redogörelse för Viktor Hugo Wikströms roman: *"När Jesus kom till Östersund"*. Viktor Hugo Wikström var legendarisk tidningsman, ansvarig utgivare för Jämtlandsposten och riksdagsledamot för liberalerna.

Möte 3

Kerstin Ekman - Elin Olofsson berättade om romantrilogin Vargskinnet, satte nålen i skogarna kring Frostviken och lade viss vikt vid ett uppmärksammat kärleksmöte under en gran. **Haldor Laxness** - Peter Swedenmark beskrev och gestaltade (!) en kreativ jämtländsk litterär erövring av islänningens nobelpris på en Östersundstidnings löpsedel: *"Ex-jämte fick nobelpris"*. Laxness hade varit en vecka på Rödön. **Kata Nilsson** – ung estradpoet från Östersund läste egna dikter och satte nålen på bl.a. Offerdal. **Hällmålningar på Flatruet** som litteratur - Ewa Ljungdal, en reflekterande framställning av möjligheten att hitta berättelser i hällmålningarna.

Möte 4

Stina Aronson – Gunilla Johansson hade till och med lyckats hitta huset där Stina och hennes man bodde i Östersund. Kanske betydde tiden i Östersund väldigt mycket för författarskapets utveckling. **Torsten Boberg** - föregångare i fjällguidelitteraturen. *"Bengt Engdahl hade fördjupat sig i äventyr på fjället och utvann skir poesi ur kort-huggna guideböcker"* (ÖP) **Vatten** – Hans Månsson berättade om hur en fjällbäck blev ett fotoprojekt som blev en bok som blev ett helt seminarium om vatten. Hans bilder visades samtidigt på galleriet. **Theres K Agdler** läste sin nyskrivna novell *"Sommarfågel, Ström"*. Den var ett av tio vinnande bidrag i Riksteaterns manustävling Ny Text 2011.

Möte 5 – september 2011

Wilhelm Pettersson-Berger–Lena Byström om PB som författare och fjällentusiast. **Ulf Lundell** - Elin Olofsson om en stockholmare i Jämtland och bland annat romanen *"Vinter i paradiset"*. **Hildegard Löfblad**- Berit Jonsson berättade. Berit är ordförande i sällskapet med Löfbladhs namn. **Bodil Malmsten** – Ulla Romild om en sällsam författare från Bjärne.

Möte 6 – november 2011

Denna gång var det en "special". Vi samarbetade med Länsbiblioteket och mötet ägde rum i deras samlingssal. **Peter Lucas Erixon** - Anne-Sofie Sundholm om författaren från Raftälven i norra Jämtland som är aktuell med boken *"Silversnöret"*. **Ing-Marie Eriksson** -Peter Lucas Erixon om författaren som debuterade 1965 med den omtalade boken *"Märit"*. **Kristina Sandberg** berättade om sitt författarskap och romanen *"Att föda ett barn"*.

Möte 7 – december 2011

Per Ingemar Berglund, den okände Östersundspoeten, presenterades i ett program med rubriken *"De Profundis"*. Det var Erik Rääf som berättade, Gunnar Höglund bidrog med uppläsning och Stefan Swen stod för lysande munspeillustrationer.

Möte 8 – februari 2012

Under rubriken *"Nyskrivet"* framträdde lokala författare och presenterade sina pågående skrivprojekt. Medverkade gjorde Anders Frank, dramatiker, Bengt Ola Matsson, Elin Olofsson, Amanda Åström Ericsson, Theres K Agdler och Magnus Ottelid. En fullsatt lokal visade att intresset för litteratur är stort i Östersund.

Möte 9 – april 2012

Rådhusläsningen – Poesi med **Peter Lucas Erixon** och **Birgitta Lillpers**. Ett samarbete med Östersunds kommun och Länsbiblioteket. Thomas Larsson på Östersundsposten skrev:

"Man skulle ha hört en knappål falla. Särskilt med tanke på den ekande resonansen i Rådhusets övre trapphall som på torsdag kväll lockat en uppmärksam skara poesiläsare för att uppleva något så ovanligt som poesiläsning på hög nivå..." *"Den timslånga läsningen har mycket hög densitet och är över nästan innan man hunnit komma ikapp och känna pulsen som de båda författarna förmedlar. "Rådhusläsningen Östersund 2012" syftar på att Lillpers och Erixon gjorde en gemensam läsning också för 20-talet år sedan – så varför inte göra detta till en årlig tradition?"*

Möte 10 – oktober 2012

Magnus Ottelid om bildandet av **Norrländska författarsällskapet** i Östersund 1957. Tore Brännström om **Peter Mosskin** och Peter Mosskin själv om sitt författarskap med tonvikt på Hissmofors. Regissör och skådespelare Martin Johansson (regissör och skådespelare) och Sara Jakobsson (skådespelare) om **Strindbergsprojektet** i Bräcke kommun.

Möte 11 – december 2012

Elin Olofsson om **Annika Norlin**. Birger Ekerlid om **Bo Lundmark** samt Berit och Torsten Jonsson om en annorlunda sida av **Aksel Lindström**. **Torgny "Kingen" Karlsson** om "När rocken kom till Sveg" – berättelser och musik!

Möte 12 – januari 2013

Ytterligare ett *"Nyskrivet"* då lokala författare framträdde och presenterade sina pågående skrivprojekt. Medverkade gjorde Berta Magnusson, Peter Lucas Erixon, Gunilla Johansson, Ann-Sofie Sundholm, Theres K. Agdler och Magnus Ottelid. Återigen fullsatt lokal!

Möte 13 – april 2013

Nina Björk talade om sin bok *"Lyckliga i alla sina dagar"* på Campus Östersund. Theres K Agdler inledde med en betraktelse: *"Bredvid det rosa täcket"*. Ett samarrangemang med ABF och Avdelningen för socialt arbete, Mittuniversitetet. Över 150 personer.

Möte 14 – juli 2013

Specialrepris under Storsjöyrans i samarbete med Länskulturen. Birger Ekerlid om **Ivar Lo Johansson**, Catarina Lundström om **Beppe Wolgers** och Magnus Ottelid om **Arthur Magnusson**. Dryga 70 personer njöt under gassande sommarsol i Residensträdgården i Östersund.

Möte 15 – augusti 2013

Special med **Dan Andersson** i fokus. Anders Nylén från Edsåsdalen deklamerade, berättade, sjöng och spelade munspel. C:s 30 personer lyssnade i ABF:s nya lokaler på Midgårdsgatan i Östersund. Samarrangemang med stöd av ABF och Länskulturen.

Möte 16 – november 2013

Ett unikt försök att låta projektet spridas med hjälp av distansteknik. ABF ställde upp med lokal och bildkonferensutrustning och vi kopplade ihop Östersund med Sveg och Strömsund. I Östersund befann sig Karin Melinder som berättade om **Hjalmar Strömer**, den radikale skriftställaren från Älghallen utanför Strömsund och filmaren Lasse Pettersson talade om **Lars Mohlin** med tyngdpunkt i hans bok om Vildhussen. I Sveg (!) fanns Lasse Lohmander som fokuserade **Henning Mankell**.

Möte 17 och 18 – maj 2014

Två möten där litteratur och folkmusik möttes, samma program, men olika scener: Designcentrum resp. Jazzkökets Aperitivoscen. Programmet inleddes med en introduktion av **Erik "Äcke" Olsson** av Magnus Ottelid. Sedan berättade rikspelemannen Calle Hernmarck om **Ville Roempkes** bok *"På spelmansfärd med Lapp-Nils"*. Därefter tog musikerna vid: **Claes Ottelid**, gitarr och **Stephan Jarl**, slagverk. Claes Ottelid är möjligen den ende som spelar svensk folkmusik från fiol på flamencogitarr. Cajon liksom den persiska trumman i kombination med en fin lyhördhet och ett härligt samspel, gjorde musikupplevelsen till en stor njutning. Publiken jublade och var lycklig.